

PRÁVO VE ZDRAVOTNICTVÍ

Seminář v předmětu – veřejné zdravotnictví

MUNI
MED

Význam práva ve zdravotnictví

K čemu
jsou
pravidla?

Road Signs

Společenská úloha?

Vytvořit vzájemnou
důvěru

Organizace státu a
veřejné moci

Spravedlnost

Rovnost

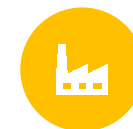
Ochrana slabších

Nástroj pro
ekonomické
transakce

Bezpečí osob

Ochrana majetku

Hlavní dělení právních odvětví

- **Veřejné právo**

- Stát a veřejná moc
- Veřejná moc (donucení)
- Vláda práva
- Co není povoleno, je zakázáno (kompetence)

- **Soukromé právo**

- Jednotlivec
- Rovnost
- Autonomie vůle
- Co není zakázáno je povoleno

MUNI
MED

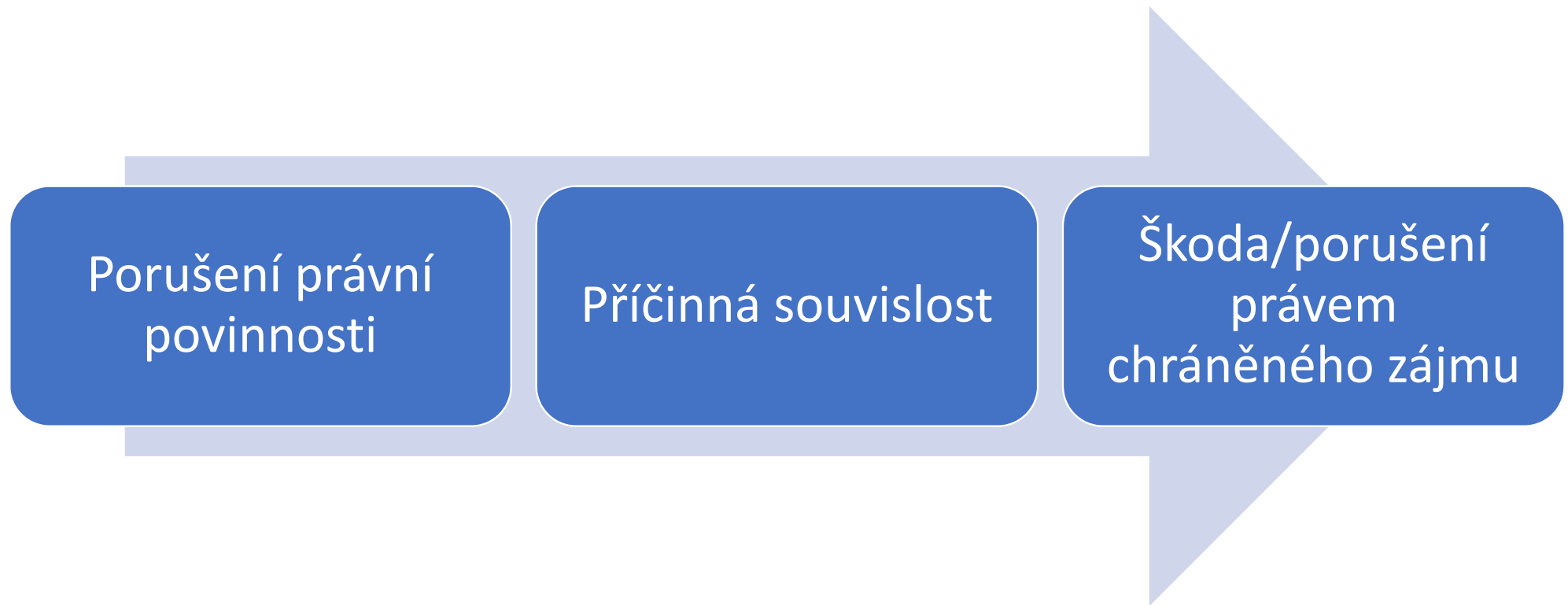
Odpovědnost ve zdravotnictví

Náležitá odborná úroveň (postup lege artis)

- Náležitou odbornou úrovní se rozumí poskytování zdravotních služeb podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta, s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti.

Předpoklady vzniku odpovědnosti

Porušení právní povinnosti

**Povinnost
daná**

- Ze Smlouvy
- Ze Zákona

**Typy
zavinění**

- Úmysl
- Nedbalost

Povinnost prevence

Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.

Povinnost zakročit na ochranu práv jiného každý kdo má kontrolu nad nebezpečnou situací.

Typy odpovědnosti

Občanskoprávní

Pracovněprávní

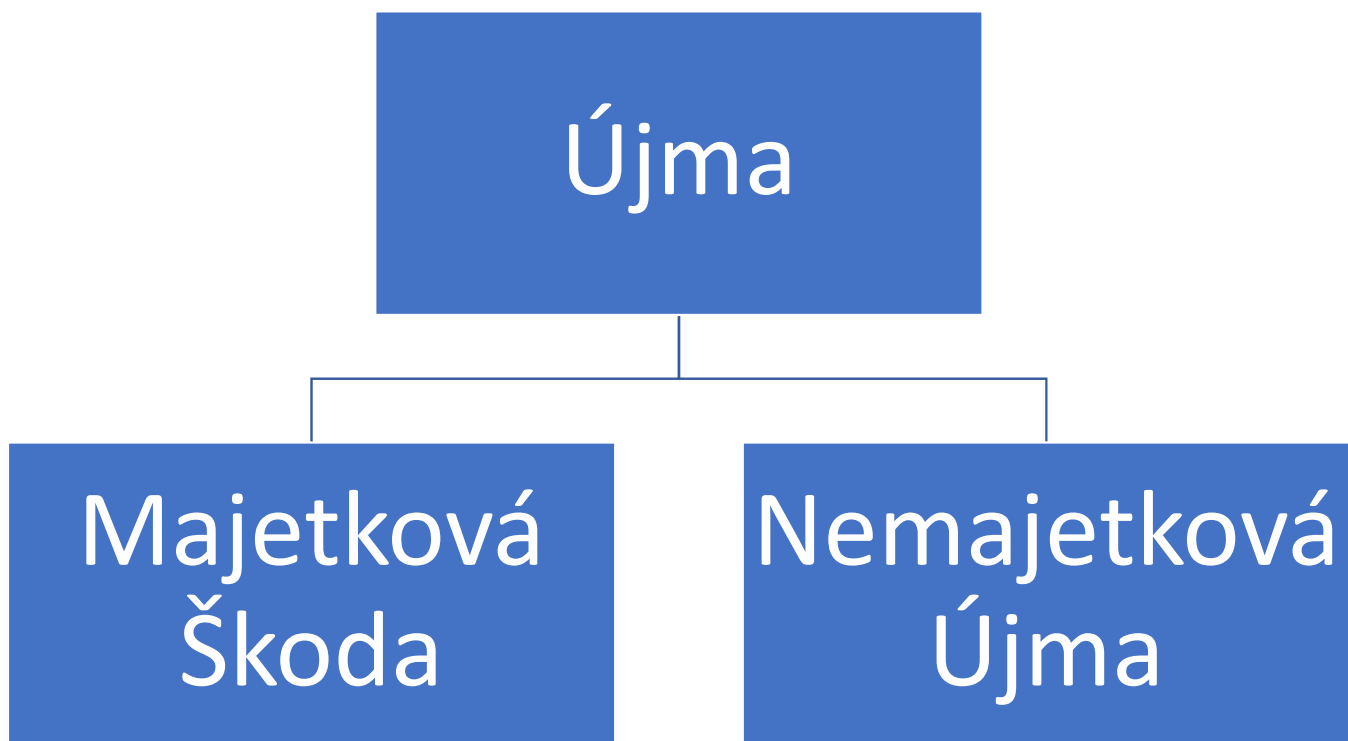
Správní

Trestní

Disciplinární

Odpoř�ednost dle práva občanského

Náhrada újmy

Vyloučení protiprávnost i

Nutná obrana

Před útokem

Krajní nouze

Před hrozící újmou

Omluvitelné vzrušení

Při posouzení, zda někdo jednal v nutné obraně, anebo v krajní nouzi, se přihlédne i k omluvitelnému vzrušení mysli

Nepřihlíží se k ujednání, § 2898

- které předem vylučuje nebo omezuje povinnost k náhradě újmy způsobené člověku na jeho přirozených právech,
- způsobené úmyslně nebo z hrubé nedbalosti;
- předem vylučuje nebo omezuje právo slabší strany na náhradu jakékoli újmy.

Náhoda

- Újmu způsobenou náhodou nahradí ten, kdo dal ze své viny k náhodě podnět, zejména tím, že poruší příkaz nebo poškodí zařízení, které má nahodilé újmě zabránit.

Škoda způsobená věcí

- Kdo je povinen někomu něco plnit a použije při tom **vadnou** věc, nahradí škodu způsobenou vadou věci. To platí i v případě poskytnutí zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb.
- Nevztahuje se na nesprávně zvolenou věc.
- Způsobí-li škodu věc sama od sebe, nahradí škodu ten, kdo nad věcí měl mít dohled. (Ize se sprostít)

Škoda způsobená informací nebo radou

- **Kdo se hlásí** jako příslušník určitého stavu nebo povolání k odbornému výkonu nebo jinak vystupuje jako **odborník**,
- nahradí škodu, **způsobí-li ji neúplnou nebo nesprávnou informací** nebo škodlivou radou **danou za odměnu** v záležitosti svého vědění nebo dovednosti.

Rozsah náhrady

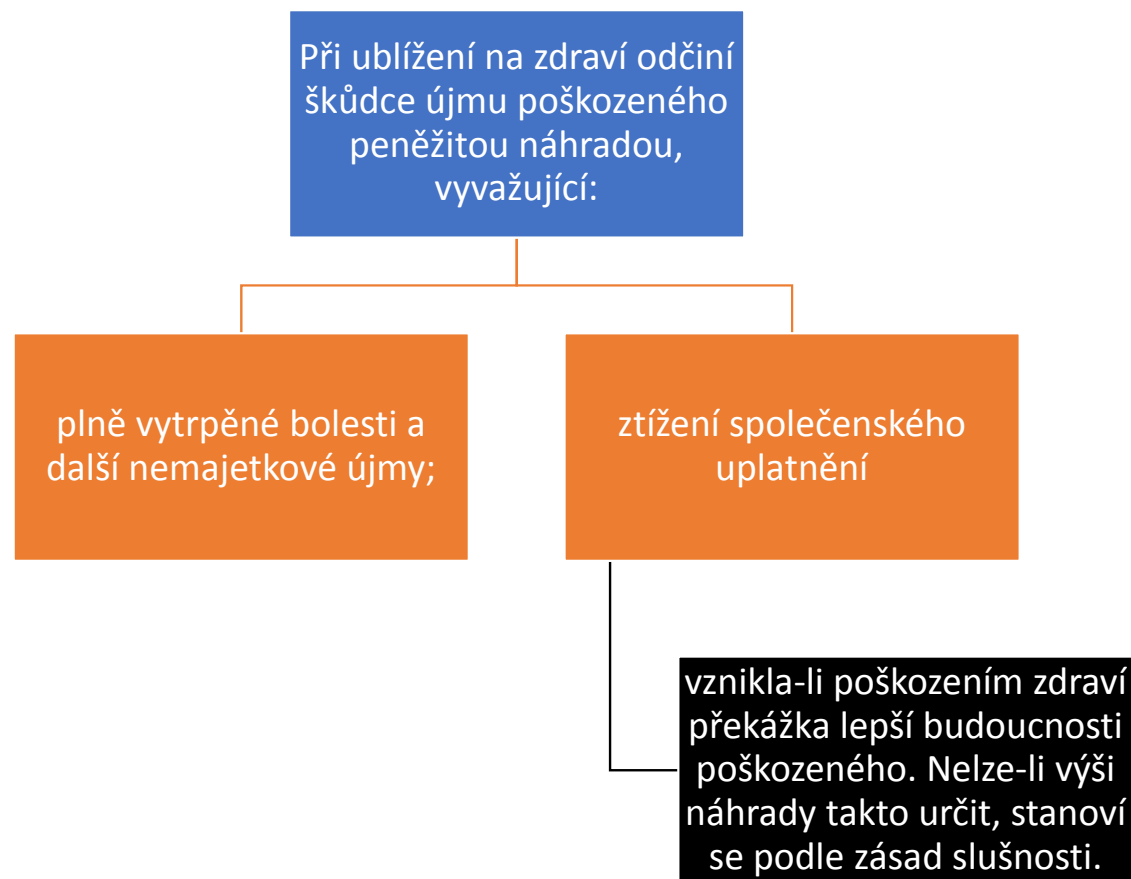
Obecné ustanovení

- Škoda se nahrazuje uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích.
- Nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.

Rozsah

Náhrada při ublížení na zdraví

Usmrcení

- Při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce **duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.**

Náklady spojené s péčí o zdraví

- Škůdce hradí též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného, s péčí o jeho osobu nebo jeho domácnost tomu, kdo je vynaložil; požádá-li o to, složí mu škůdce na tyto náklady přiměřenou zálohu.

Náklady pohřbu

- Škůdce nahradí tomu, kdo je vynaložil, přiměřené náklady spojené s pohřbem
- v rozsahu, v jakém nebyly uhrazeny veřejnou dávkou podle jiného právního předpisu. Přitom se přihlédne k zvyklostem i k okolnostem jednotlivého případu.

Náhrada za ztrátu na výdělků

- Náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti poškozeného se hradí peněžitým důchodem ve výši rozdílu mezi průměrným výdělkem poškozeného před vznikem újmy a náhradou toho, co poškozenému bylo vyplaceno v důsledku nemoci či úrazu podle jiného právního předpisu.

Náhrada za ztrátu na důchodu

- Náhrada za ztrátu na důchodu náleží poškozenému ve výši rozdílu mezi důchodem, na který poškozenému vzniklo právo, a důchodem, na který by mu bylo vzniklo právo, jestliže by do základu, z něhož byl vyměřen důchod, byla zahrnuta náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, kterou poškozený pobíral v době rozhodné pro vyměření důchodu.

Náklady na výživu pozůstalým

- Při usmrcení hradí škůdce peněžitým důchodem náklady na výživu pozůstalým, kterým zemřelý ke dni své smrti poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu.
- Náhrada náleží pozůstalým ve výši rozdílu mezi dávkami důchodového zabezpečení poskytovanými z téhož důvodu a tím, co by poškozený podle rozumného očekávání mohl pozůstalým na těchto nákladech poskytovat, pokud by k jeho zranění nedošlo.

MUNI
MED

Stížnosti ve zdravotnictví

Osoby oprávněné k podání stížnosti

- Pacient
- Zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta
- Osoba blízká v případě, že pacient tak nemůže učinit s ohledem na svůj zdravotní stav nebo pokud zemřel
- Osoba zmocněná pacientem

Příjemce stížnosti

- Poskytovatel

- Příslušný správní orgán
  - Krajský úřad,
  - Magistrát hlavního města Prahy

Povinnosti poskytovatele při vyřizování stížnosti

- Ústní projednání stížnosti, pokud je to s ohledem na charakter stížnosti vhodné
- Vyřídit stížnost do 30/60 dnů ode dne jejího obdržení
- vést evidenci o podání stížností a o způsobu jejich vyřízení
- Umožnit stěžovateli nahlížet do konkrétního stížnostního spisu a pořizovat z něj kopie
- Poskytnout mu včasnou a nutnou součinnost správnímu orgánu
- Lůžková péče – vypracovat postup pro vyřizování stížností, informaci o možnosti a postupu uveřejnit v ZZ na veřejně přístupném místě a na svých internetových stránkách

Způsoby vyřízení stížnosti

Uložení nápravných opatření s uvedením lhůty pro jejich splnění

Podání podnětu orgánu příslušnému podle jiných právních předpisů, příslušné komoře,

Informace zdravotní pojišťovně pacienta o uložených nápravných opatřeních nebo o podání podnětu

MUNI
MED

Právnícké osoby

Dělení osob

Fyzické osoby

- Každý člověk má vrozená, již samotným rozumem a citem poznatelná přirozená práva, a tudíž se považuje za osobu.

Právnícké osoby

- Právnícká osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná.

Základní informace

- Ustanovení
  - lze ustavit zakladatelským právním jednáním,
  - zákonem,
  - rozhodnutím orgánu veřejné moci
- Právnícká osoba vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku.
- Orgány
  - Závisí od typu osoby
  - Jednatel, Ředitel, Předseda představenstva?

Jednání za právnickou osobu

- Mělo by být patrné z obchodního rejstříku
- Kdo právnickou osobu zastupuje, dá najevo, co ho k tomu opravňuje, neplyne-li to již z okolností. Kdo za právnickou osobu podepisuje, připojí k jejímu názvu svůj podpis, popřípadě i údaj o své funkci nebo o svém pracovním zařazení.

Typy právnických osob

Obchodní Korporace

- v.o.s.
- k.s.
- s.r.o.
- a.s.
- družstvo

Korporace občanské společnosti

- Spolek
- Ústav

Veřejnoprávní korporace

- Stát
- Kraje
- Obce

Další PO

- Církev
- Vysoké školy
- Samosprávy
- ČT, Čro .....

Vlastnictví

Absolutní majetkové právo

Vlastnictví

- Absolutní věcné právo - Působí proti všem
- Předmětem vlastnictví může být:
  - Věc hmotná
  - Věc nehmotná
- Vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit.
- Vlastníku se zakazuje nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, jakož i vykonávat takové činy, jejichž hlavním účelem je jiné osoby obtěžovat nebo poškodit.

Věci

- Věc v právním smyslu (dále jen „věc“) je vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí.
- Věci hmotné
  - ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu.
  - Movité, nemovité
  - Také ovladatelné přírodní síly
- Věci nehmotné
  - práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty.
  - Pohledávky a duševní vlastnictví
- Věci Zastupitelné vs. Nezastupitelné
  - 50 g zlata vs. 50 gramový snubní prstýnek

Nabytí vlastnictví

Přivlastnění	Věc bez vlastníka
Přirozený přírůstek	Plody, naplaveniny
Umělý přírůstek	Zpracování, smísení, stavba
Vydržení	3 roky movitosti 10 let nemovitosti
Převod vlastnického práva	Movitá věc/Nemovitá věc Smlouvy – kupní, darovací
Rozhodnutí orgánu veřejné moci	Soudní rozhodnutí

Spoluvlastnictví

- Každý spoluvlastník má právo k celé věci.
- Každý ze spoluvlastníků je úplným vlastníkem svého podílu.
- Při rozhodování o společné věci se hlasy spoluvlastníků počítají podle velikosti jejich podílů.
- Každý ze spoluvlastníků může kdykoli žádat o své oddělení ze spoluvlastnictví,
- Není-li rozdělení společné věci dobře možné, přikáže ji soud za přiměřenou náhradu jednomu nebo více spoluvlastníkům.

Zástavní právo

- zajištění dluhu zástavním právem vznikne věřiteli oprávnění, nesplní-li dlužník dluh řádně a včas, uspokojit se z výtěžku zpeněžení zástavy
- zástavou může být každá věc, s níž lze obchodovat.
- Zřizuje se smlouvou, nelze vzít do zástavy nuceně
  - Neplést se zadržovacím právem
- Výkon práva
  - Obvykle zpeněžením v dražbě
- Zástavní právo zaniká se zajištěným dluhem

Vlastnictví ve zdravotní péči

- Lidské tělo ani jeho části, třebaže byly od těla odděleny, nejsou věci.
- Nelze s nimi obchodovat, nelze se soudit o jejich vydání
  - Lze použít k Vědu a Výzkum pouze se souhlasem
  - Jinak nakládání pouze v režimu stanovených zvláštními předpisy

Smluvní právo

Závazek

- Závazkový vztah
  - Dlužník má dluh
  - Věřitel má pohledávku
- Závazek vzniká:
  - ze smlouvy,
  - z protiprávního činu,
  - nebo z jiné právní skutečnosti, která je k tomu podle právního řádu způsobilá.
- Ze závazku je dlužník povinen něco dát, něco konat, něčeho se zdržet nebo něco strpět a věřitel je oprávněn to od něho požadovat.

Smlouva

- Smlouvou projevují strany vůli zřídit mezi sebou závazek a řídit se obsahem smlouvy.
- Smlouva je uzavřena, jakmile si strany ujednaly její obsah.
- V mezích právního řádu je stranám ponecháno na vůli svobodně si smlouvu ujednat a určit její obsah.

K uzavření smlouvy je potřeba

Návrh

- musí být zřejmé, že ten, kdo jej činí, má úmysl uzavřít určitou smlouvu s osobou, vůči níž nabídku činí.
- obsahuje **podstatné náležitosti** smlouvy tak, aby smlouva mohla být uzavřena jeho jednoduchým a nepodmíněným přijetím

Přijetí návrhu

- Projeví včas vůči navrhovateli souhlas.
- Nabídka učiněná ústně musí být přijata bezodkladně,
- Nabídka učiněná v písemné formě vůči nepřítomné osobě musí být přijata ve lhůtě uvedené v nabídce.
- Nabídka s výhradou je novým návrhem

Podstatné náležitosti?

- Zákonná ustanovení upravující jednotlivé typy smluv se použijí na smlouvy, jejichž obsah zahrnuje podstatné náležitosti smlouvy stanovené v základním ustanovení pro každou z těchto smluv.
- Strany mohou uzavřít i takovou smlouvu, která není zvláště jako typ smlouvy upravena.

Podstatné náležitosti

- Jsou to náležitosti jež vyplývají z konkrétního smluvního typu
- Například:
  - Darovací smlouvou dárce bezplatně převádí vlastnické právo k věci nebo se zavazuje obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví a obdarovaný dar nebo nabídku přijímá.
  - Kupní smlouvou se prodávající zavazuje, že kupujícímu odevzdá věc, která je předmětem koupě, a umožní mu nabýt vlastnické právo k ní, a kupující se zavazuje, že věc převezme a zaplatí prodávajícímu kupní cenu.

Smluvní typ

- Konkrétní typ smlouvy předvídaný občanským zákoníkem
- Upravuje „typové“ práva a povinnosti a použije se v případě, že se smluvní strany nedomluví jinak

Pamatujte si rozdíl

Kogentní ustanovení

- Nelze se odlišit ani na základě dohody

Dispozitivní ustanovení

- Použije se v případě, že se smluvní strany nedomluví jinak

Závazky z deliktu

Závazek z deliktu

- Povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody).
- Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.

Vadné plnění smlouvy

- (1) Kdo plní za úplatu jinému, je zavázán plnit bez vad s vlastnostmi vymíněnými nebo obvyklými tak, aby bylo možné použít předmět plnění podle smlouvy, a je-li stranám znám, i podle účelu smlouvy.
- (2) Je-li splněno vadně, má příjemce práva z vadného plnění.

If this is the first time you've seen this stop error screen, restart your computer, if this screen appears again, follow these steps:

Check to make sure any new hardware or software is properly installed. If this is a new installation, ask your hardware or software manufacturer for any system updates you might need.

If problems continue, disable or remove any newly installed hardware or software. Disable BIOS memory options such as caching or shadowing. If you need to use Safe Mode to remove or disable components, restart your computer, press F8 to select Advanced Startup Options, and then select Safe Mode.

Technical information:

```
*** STOP: 0x000000D1 (0x0000000R, 0x00000007, 0x00000000, 0xG74H2S74)
```

```
*** strtl.sys - Address G74H2S74 base at G74H0000, DateStamp 4eh2534df
```

```
Beginning dump of physical memory
```

```
Physical memory dump complete.
```

Povaha vady

Faktická vada

- Nedělá co má
- Poškozený nosič

Právní vada

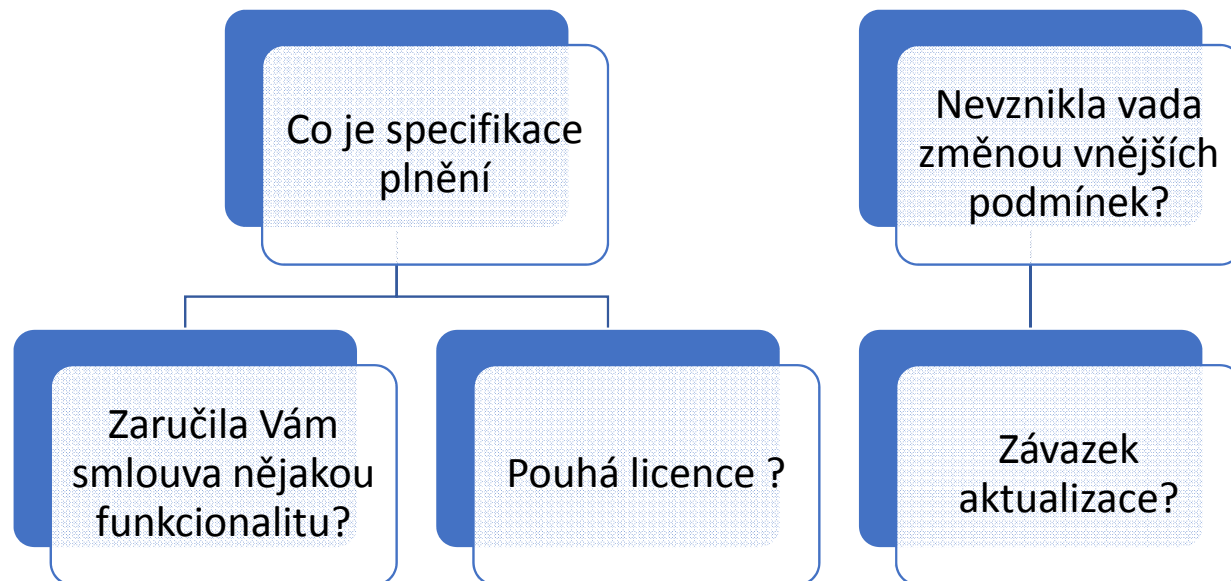
- Neměl právo dát licenci plnění

Faktická vada: Dlužník plní vadně, zejména pokud

- a) poskytne-li předmět plnění, který nemá stanovené nebo ujednané vlastnosti,
- b) neupozorní-li na vady, které předmět plnění má, ač se při takovém předmětu obvykle nevyskytují,
- c) ujistí-li věřitele v rozporu se skutečností, že předmět plnění nemá žádné vady, anebo že se věc hodí k určitému užívání, nebo
- d) zcizí-li cizí věc neoprávněně jako svoji.

「\ (ツ) 」

**It's not a bug,
it's a feature.**

Odstoupení vs. Výpověď

Odstoupení

- Poruší-li strana smlouvu podstatným způsobem, může druhá strana bez zbytečného odkladu od smlouvy odstoupit.
- Podstatné je takové porušení povinnosti, o němž strana porušující smlouvu již při uzavření smlouvy věděla nebo musela vědět, že by druhá strana smlouvu neuzavřela, pokud by toto porušení předvídala;
- v ostatních případech se má za to, že porušení podstatné není.
- Odstoupením od smlouvy se závazek zrušuje od počátku.

Výpověď

- Ukončení smlouvy v čase
- Lze vypovědět smlouvu na dobu neurčitou
- Uplatní se u SAS

Podstatné vs. Nepodstatné porušení

- **Podstatný**

- Odstoupení

Nepodstatný

- oprava
- doplnění toho, co chybí,
- přiměřené slevy z ceny.

Nelze-li vadu odstranit a nelze-li pro ni předmět řádně užívat, může nabyvatel buď odstoupit od smlouvy, anebo se domáhat přiměřené slevy z ceny.

Nepodstatné porušení

- Je-li vadné plnění nepodstatným porušením smlouvy, má kupující právo na odstranění vady, anebo na přiměřenou slevu z kupní ceny.
- Dokud kupující neuplatní právo na slevu z kupní ceny nebo neodstoupí od smlouvy, může prodávající dodat to, co chybí, nebo odstranit právní vadu. Jiné vady může prodávající odstranit podle své volby opravou věci nebo dodáním nové věci; volba nesmí kupujícímu způsobit nepřiměřené náklady.